

ARKOS BENDRUOMENĖ BETZATA

VIEŠOJI ĮSTAIGA „BETZATOS BENDRUOMENĖ“

2020 METŲ PAGRINDINIŲ VEIKLŲ ATASKAITA

„Betzatos“ istorija prasidėjo 2004 metais, o po ketverių metų ji tapo oficialiai pripažintu „Arkos“ projektu Lietuvoje. Nuo 2018 metų yra Tarptautinės „Arkos“ federacijos nare. „Arkos“ pagrindinė misija – kurti bendruomenes, kur turintys intelekto negalia ir jos neturintys kartu kuria bendro gyvenimo kultūrą ir humaniškesnę visuomenę. „Arkos“ bendruomenės įsikūrusios 5-iose kontinentuose. 38-iose šalyse veikia 153 bendruomenės ir 21 bendruomenės projektas. „Arkai“ rūpi ginti žmonių su intelekto negalia teises, liudyti bendruomeninio gyvenimo tikrumą, raginti visuomenę būti teisingesne ir pagarbesne neįgalų žmonių atžvilgiu. „Arkos“ bendruomenė Lietuvoje – VšĮ „Betzatos bendruomenė“ jungia du padalinius: gyvenimo namus (kurie gyvuoja šešioliktus metus) ir medžio dirbtuves - „Lobių dirbtuvės“, prisijungusias prie „Betzatos bendruomenės“ 2018 metais.

Gyvenimo namai įsikūrę Verbų g. 8, Čekoniškės kaime, Zujūnų seniūnijoje, Vilniaus rajone. Namuose nuolat gyvena 8 suaugę žmonės su intelekto negalia. Taip pat pagal galimybes teikiama laikinos globos paslauga, kai žmonių su intelekto negalia artimiesiems reikia atokvėpio ar dėl kitokių priežasčių jie laikinai negali pasirūpinti savo artimu. 2020 metais Gyvenimo namuose dirbo socialiniai darbuotojai, socialinių darbuotojų padėjėjai. Prie bendruomeniškumo kūrimo ir puoselėjimo prisidėjo savanoriai iš užsienio šalių (Prancūzijos, Ukrainos, Rumunijos) ir Lietuvos.

Kitas VšĮ „Betzatos bendruomenės“ padalinys „Lobių dirbtuvės“ įsikūrusios V. Jasinskio g. 11, Mozūriškių kaime, Vilniaus rajone. Medžio dirbtuvėse vykdomas dienos užimtumas, kurio metu bendruomeniškoje komandoje gaminami įvairūs dirbiniai iš medžio, įveiktos CNC staklės. Ši veikla užtikrina suaugusių asmenų su intelekto negalia (tiek Gyvenimo namų gyventojų, tiek šeimose gyvenančių asmenų iš Vilniaus miesto) integraciją, ugdymą, savirealizaciją, darbinių įgūdžių formavimą. Žmonėms su negalia padeda socialinis darbuotojas, meistras, socialinio darbuotojo padėjėjas, dirbtuvių ir jos asortimento viešinimu, pardavimų skatinimu užsiima rinkodaros specialistas.

„Lobių dirbtuvių“ veikla buvo tiesiogiai orientuota į asmenų su intelekto negalia įtraukimą, jų dalyvavimą visuomenėje ir tapimą kuriančiais, ne tik gaunančiais, bet ir duodančiais visuomenei asmenimis. Projektų „Nuo globos link galimybių: bendruomeninių paslaugų plėtra“ ir „Socialiniai ir darbiniai įgūdžiai, teikiant užimtumo paslaugas asmenims su proto negalia“: „Bendruomenių ir kitų pelno nesiekiančių organizacijų verslumo ir partnerystės skatinimas“ dalyvaujantys asmenys dirbo atviroje, lanksčioje ir tolerantiškoje aplinkoje. Įsteigtos ir sudarytos sąlygos teikti socialines dienos užimtumo paslaugas 10-čiai asmenų su intelekto negalia. Įsigyta dalis įrangos, reikalingos medinių dirbinių gamybai, kuri padėjo didinti procesų efektyvumą, produkto kokybę, įvairovę. Projektinio

ARKOS BENDRUOMENĖ BETZATA

VIEŠOJI ĮSTAIGA „BETZATOS BENDRUOMENĖ“

finansavimo dėka galėjome įsigyti CNC stakles, kurių pagalba pagal kompiuterinėje programoje nustatytą kontūrą išpjaunama ypač tiksli detalė iš medžio leido didinti teikiamų socialinių dirbtuvių paslaugų ir gaminių kokybę. Sukurtos dvi darbo vietos specialistams. Iš pardavimų gautos pajamos investuotos į veiklą.

Covid 19 viruso sukeltų pasekmių valdymu siekta užtikrinti bendruomenės misijos įgyvendinimą. Šios ligos sukeltų pasekmių paketas turėjo reikšmingos įtakos tolimesniam darbui ir teikiamų paslaugų kokybės užtikrinimui. Ataskaitinio laikotarpio pabaigą ženklino globalaus force majeure diktuojami sprendimai: socialinės dirbtuvės išsikėlė į nuotolį, sergančių žmonių su negalia izoliacijai užtikrinti buvo paruoštos ir pritaikytos atskiros patalpos, pritraukti savanoriai, maitinimas, būtiniai poreikiai ir veiklos Gyvenimo namuose perorganizuoti užtikrinant visus asmens apsaugos reikalavimus, koreguotos darbuotojų funkcijos.

Dėl Covid 19 pandemijos sukeltų pasekmių buvo įrengta Socialinių dirbtuvių socialinio darbuotojo nuotolinė darbo vieta. Karantino laikotarpiu buvo rasti būdai kaip veikti per nuotolį, todėl nenutrūko kūrybiniai ir darbiniai procesai tarp darbuotojų ir žmonių su intelekto negalia.

Nežiūrint Covid 19 ribojimų diktuojamo sąlygotumo, „Betzos bendruomenė“ kūrė ir palaikė organizacijos veikimą, pagal išgales vykdė ir kitas integracines veiklas. Jose asmenys su negalia, lydimi asistentų, bendradarbiavo su bendruomenės draugais, šeimomis, auginančiomis neįgalius vaikus, socialinės rizikos grupės jaunuoliais, kitais savanoriais ir vietos bendruomene. Buvo kartu organizuojamos šventės, savaitgalių talkos, pažintinės, kultūrinės išvykos. Pagal atskirus projektus vykdomos darbinio užimtumo veiklos: sodybos pastatų rekonstrukcijos bei aplinkos tvarkymo darbai. Buvo organizuotos vasaros stovyklos, edukacijos. Šių veiklų kiekį ir pobūdį riboja karantino taisyklės, o per laikotarpius, kai veiklos nebuvo ribojamos pavyko išlaikyti tęstinumą:

- su „Tikėjimo ir šviesos“ bendruomene Telšiuose dalyvavo Šviesos šventėje;
- prieš Kalėdas buvo nuvežti maisto produktai nepasiturintiems aplinkinių kaimų žmonėms – laikantis saugumo reikalavimų aplankyti 26 namų ūkiai;
- su edukacinėmis programomis buvo dalyvauta Šv. Juozapo mokykloje, Pilaitės vaikų dienos centro stovykloje, Pal. J. Matulaičio parapijos vaikų žiemos stovykloje;
- Advento vainiko pyrimas Vilniaus Šv. Jono Krikštytojo ir Šv. Jono apaštalo ir evangelisto bažnyčiai.

Atvirumas žmonėms labiau galėjo skleistis vasaros metu, sumažėjus Covid 19 susirgimų rizikai. Vyko:

ARKOS BENDRUOMENĖ BETZATA

VIEŠOJI ĮSTAIGA „BETZATOS BENDRUOMENĖ“

- vasaros stovykla su Pal. J. Matulaičio „Atviros bendruomenės“ nariais (Lobių dirbtuvėse);
- darbo ir poilsio stovykla su Šv. Jono vaikais, VšĮ Švento Jono vaikai (Lobių dirbtuvėse);
- medinukų edukacijos vyko Sudervės parapijiečių, Kanos ir Pal. J. Matulaičio parapijos šeimų stovyklose.
- vyko susitikimai ir dalinimaisi patirtimi su besikuriančia Vilniaus Jono Pauliaus II parapija.

Viena iš organizacijos užduočių - dėmesys darbuotojų profesionalumui, todėl:

- Utenoje vyko mokymai Lietuvos Arkos bendruomenėms: naujiems ir ilgamečiams organizacijos asistentams. Juose dalyvavo tarptautinės Arkos atstovė mūsų regionui Basia Wojcik ir svečiai iš Ukrainos Lvovo bendruomenės;
- Vilniaus rajone vyko mokymai naujiems asistentams apie Arkos tapatybę ir misiją;
- „Betatos bendruomenės“ atstovai dalyvavo Krikščioniškų socialinių iniciatyvų Forumo organizuose mokymuose „Žmogaus orumas ir teisės – požiūrio formavimas“ bei „Asmenų su negalia lydimas lytiškume“;
- bendruomenės socialinės medžio dirbtuvės dalyvauja pertvarkos procese ir yra finansuojamos Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos projektinėmis lėšomis. Darbuotojai kėlė kvalifikaciją socialinių dirbtuvių mokymuose: "Asmens su proto ar psichikos negalia galimybių įsidarbinti atviroje darbo rinkoje stiprinimas, ugdant, lavinant ir palaikant bendruosius ir specialiuosius darbinus įgūdžius, atliekant prasmingas darbinio užimtumo veiklas, nukreiptas į konkrečios prekės (produkto) gamybą ir (ar) paslaugos atlikimą socialinėse dirbtuvėse";
- darbuotojai dalyvavo nuotolinėje Pasaulinės lyderystės konferencijoje;
- bendruomenės vadovas ir padalinių vadovai turėjo supervizijų procesus.

IV ketvirtyje buvo pasirašyta sutartis dėl Europos ekonominės erdvės finansinio mechanizmo Aktyvių piliečių fondo programos Lietuvoje finansuojamo projekto. Buvo pradėtas vykdyti Aktyvių piliečių fondo Lietuvoje 4 poveikio srities vidutinės apimties projektas „Sužinojus teises – atstovauti reikia teisės (START)“. Projektas įgyvendinamas kartu su partneriais: Pal. J. Matulaičio socialiniu centru ir asociacija Kauno „Arkos“ bendruomenė. Šiuo projektu žmonių su intelekto negalia savęs atstovavimo, naujų paslaugų įvairovės trūkumo ir neigiamo įvaizdžio visuomenėje problema pradėta spręsti naudojant Tarptautinės Arkos organizacijos įtraukties metodines priemones, ugdant personalo

ARKOS BENDRUOMENĖ BETZATA

VIEŠOJI ĮSTAIGA „BETZATOS BENDRUOMENĖ“

kompetencijas socialinio verslo ir socialinio poveikio matavimo srityje. Vyko parengiamieji darbai, dėl Covid 19 pandemijos pagrindinės veiklos perkeltos į 2021 metus.

Su Lietuvių katalikų religinės šalpos (LKRŠ) pagalba karantino metu veiklos ir socializacija intensyviau galėjo vykti per nuotolį, žmonės su intelekto negalia įgavo naujų kompiuterinių įgūdžių.

Gruodžio mėnesį socialiniuose tinkluose vyko su „Betzatos bendruomenės“ žmonėmis supažindinanti ir aukoti kviečianti akcija *1minute* <https://www.betzata.lt/1-minute>

Ataskaitinio laikotarpio pradžioje dirbo iš viso 11 darbuotojų (8 socialiniai darbuotojai ir jų padėjėjai (6,75 etato), 2 administracijos darbuotojai - direktorius (1 etatas) ir buhalteris (0,25 etato), 1 pagalbinis darbuotojas – valytojas (0,5 etato). Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje dirbo 11 darbuotojų (7 socialiniai darbuotojai ir jų padėjėjai (6,5 etato), 1 užimtumo meistras (1 etatas), 3 administracijos darbuotojai - direktorius (1 etatas), administratorius ir buhalteris (po 0,5 etato).

Per ataskaitinius metus savanoriavo ir bendruomenėje gyveno 7 tarptautinių programų savanoriai iš Prancūzijos, Sakartvelo, Ukrainos, Rumunijos (La Guilde Europeenne du Raid ir Europos solidarumo korpusas) bei 13 įsipareigojusių ir dešimtys trumpalaikių savanorių iš Lietuvos.

Įstaigos įstatinis kapitalas yra 289,62 Eur (du šimtai aštuoniasdešimt devyni eurai, 62 centai). Nuo 2011 metų rugpjūčio 23 dienos Viešoji įstaiga „Betzatos bendruomenė“ priklauso vienintelei dalininkei – Asociacijai „Arkos bendruomenė“.

ARKOS BENDRUOMENĖ BETZATA

VIEŠOJI ĮSTAIGA „BETZATOS BENDRUOMENĖ“

Ateities veiklos ir planai siejami su tolimesniu kokybišku paslaugos teikimu ir veiklos tęstinumo užtikrinimu. Numatytas dėmesys darbuotojų kvalifikacijos kėlimui ir kompetencijų ugdymui, bus bendradarbiaujama su tarptautine „Arkos“ bendruomene, ieškant sprendimų kokybės gerinimui, inovatyvių priemonių diegimui.

Vadovė

Rūta Domarkaitė – Černiauskė